

CENTRE PENITENCIARI BRIANS 2

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

Centre Penitenciari Brians 2

Avis legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement-NoComercial-CompartirIgual 2.5 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi el titular dels drets (Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia) i no se'n faci un ús comercial. Si transformeu aquesta obra per generar una nova obra derivada, heu de distribuir-la amb una llicència igual a la que regula l'obra original. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/es/legalcode.ca>.

© Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

www.gencat.cat/justicia

Primera edició: juny de 2007

Projecte gràfic i impressió: Arts Gràfiques Torres, S.L.

Dipòsit legal: B-30391-2007

PRESENTACIÓ

El Govern de Catalunya ha fet de les polítiques socials un eix central de la seva actuació, amb la voluntat d'avançar cap a una societat més justa i cohesionada. El Pla de Govern 2007-2010 recull, entre els diferents objectius que té marcats en l'àmbit social, el de "fer dels serveis penitenciaris i de justícia juvenil una eina eficaç, tant en el medi comunitari com en els centres d'internament, per reduir la reincidència i aconseguir la inserció social".

El Centre Penitenciari que s'inaugura és el primer d'una llista que ha de servir per garantir adequadament la funció de reeducació dels interns i la millora de les condicions de treball dels professionals en tasques de vigilància o de tractament i la custòdia de la població penada.

El Centre Penitenciari Brians 2 és com una ciutat especial, que requereix un gran esforç pressupostari de tota la ciutadania, amb espais adequats per a la reinserció, on el temps que una persona hi passa és una nova oportunitat per aprendre, per tornar a començar, i treballar per una vida amb millors circumstàncies quan assoleixi la llibertat. Cada persona

interna és un món que cal tractar. El Departament de Justícia s'ha fixat com a objectiu oferir programes de reinserció individualitzats atenent les característiques particulars de la població penitenciària.

Ara bé, la política penitenciària no pot deslligar-se de la resta de prestacions que conformen les polítiques de benestar i les de seguretat, i els serveis penitenciaris no podran realitzar aquesta tasca tots sols. Només amb la col·laboració activa del conjunt d'institucions i les autoritats locals, de les entitats cíviques, de les empreses i dels entorns familiars i socials, aconseguirem reduir la reincidència i obtindrem una veritable reinserció social.

Finalment, és necessari afirmar que no és cap èxit social obrir centres penitenciaris. L'autèntic avenç de la societat seria poder anar tancant progressivament aquests equipaments o reconvertir-los en altres serveis, fet que significaria que les polítiques de cohesió social prosperen amb major equitat i convivència.

Treballarem per aconseguir aquest objectiu.

Montserrat Tura i Camafreita
Consellera de Justícia

INTRODUCCIÓ

L'article 25.2 de la Constitució espanyola estableix que "les penes privatives de llibertat i les mesures de seguretat restaran orientades vers la reeducació i la reinserció social". En aquest sentit, l'impuls de totes les actuacions que s'emprenen des de la Secretaria de Serveis Penitenciaris, Rehabilitació i Justícia Juvenil responen tant a aquest imperatiu legal com a la vocació de l'Administració penitenciària catalana d'adequar-les a la finalitat principal de reeducació i de resocialització de les persones sotmeses a mesures d'execució penal.

Amb l'obertura del Centre Penitenciari Brians 2 s'acompleix una de les previsions del Pla d'equipaments penitenciaris 2004-2010 aprovat pel Govern de la Generalitat. L'estat de les instal·lacions penitenciaris i el creixement accelerat de la seva població requerien la construcció de centres nous que permetessin substituir aquells que havien quedat obsolets, d'acord amb els criteris d'una política penitenciària ben planificada.

La concepció i el disseny dels nous centres penitenciaris va més enllà de les funcions de vigilància i custòdia de les persones privades de llibertat. El centre penitenciari s'ha de dotar dels instruments necessaris per al desplegament d'autèntics programes rehabilitadors d'aquelles persones que, amb la comissió d'un fet delictiu, han vulnerat les normes de

convivència més essencials. Aquesta és la finalitat dels espais destinats a la intervenció socioeducativa.

També és la finalitat dels espais reservats a la intervenció cultural, l'esportiva i de lleure, així com dels tallers productius i de les àrees destinades a l'atenció sanitària i aquelles altres dedicades al tractament especialitzat, d'acord amb la tipologia dels interns o del delictes pel qual compleixen condemna.

És aquí on s'haurà de treballar en els programes i les activitats a través dels quals s'ha de fer realitat la plena reinserció dels condemnats, amb el consegüent benefici social que això pot generar. Fer realitat aquest tractament i aquesta evolució en les persones internes és l'autèntica raó de ser del Centre Penitenciari Brians 2.

Amb la posada en marxa de Brians 2 obrim una nova etapa i una nova generació de centres penitenciaris a Catalunya. La nostra voluntat és dotar l'Administració penitenciària d'uns equipaments on la suma d'un nou model organitzatiu i normatiu, els programes de rehabilitació, els recursos humans i la necessària col·laboració institucional i social faci dels nostres centres penitenciaris l'espai adequat per a l'assoliment de la missió constitucional que la societat ens encomana.

Albert Batlle i Bastardas
Secretari de Serveis Penitenciaris,
Rehabilitació i Justícia Juvenil

ÍNDEX

- 4** L'activitat penitenciària a Catalunya
- 6** El Pla d'equipaments penitenciaris 2004-2010
- 7** Ubicació del Centre Penitenciari Brians 2
- 8** Mapa de situació de Brians 2
- 9** Concepte i disseny
- 10** La vida quotidiana al Centre
- 12** L'atenció sanitària i el tractament especialitzat
- 14** Educació, cultura i esport
- 16** La formació professional i el treball productiu
- 18** Altres serveis i dependències de Brians 2. La seguretat al Centre
- 20** Un cop d'ull a Brians 2
- 21** Fitxes tècniques del Centre i del projecte de Brians 2
- 22** Resum en castellà
- 24** Resum en anglès

L'ACTIVITAT PENITENCIÀRIA A CATALUNYA

«Les penes privatives de llibertat restaran orientades vers

El Departament de Justícia de la Generalitat té assumides les competències en matèria penitenciària des de 1984 i les exerceix a través de la Secretaria de Serveis Penitenciaris, Rehabilitació i Justícia Juvenil.

Les funcions principals d'aquesta Secretaria són:

- Elaborar les propostes sobre la política de serveis penitenciaris, rehabilitació i justícia juvenil.
- Definir l'orientació estratègica de la política de serveis penitenciaris, rehabilitació i justícia juvenil una vegada hagi estat aprovada pel Govern, i coordinar-ne i supervisar-ne la implantació i l'execució.
- Dur a terme la inspecció i l'avaluació dels centres i programes penitenciaris i de justícia juvenil.

La funció penitenciària a Catalunya està concebuda com una política social orientada a la rehabilitació i resocialització de les persones sotmeses a mesures d'execució penal. Entenem que, d'acord amb aquesta concepció, l'activitat penitenciària contribueix a l'enfortiment d'un estat del benestar per aconseguir una societat més cohesionada i segura.

La política penitenciària del Departament de Justícia de la Generalitat es basa, entre d'altres, en els eixos següents:

- L'especialització i individualització dels programes d'intervenció per afavorir la rehabilitació i la reinserció sociolaboral de les persones sotmeses a mesures penals, així com la prestació d'una assistència sanitària i educativa igual a la que

rep el conjunt de la societat, en un context de respecte a la diversitat cultural i personal.

- El desenvolupament de les diferents modalitats de compliment de la pena en l'entorn comunitari. El reforç del medi obert i les mesures penals alternatives, els processos de mediació i reparació penal i l'atenció a la víctima. Tot plegat s'insereix en un programa per millorar la gestió i ampliar la xarxa de recursos propis i externs per a la seva execució en l'entorn comunitari.
- La potenciació d'un model de gestió dels recursos humans compromès amb la missió, els valors i objectius de la política d'execució penal, dotant el sistema d'una plantilla de professionals amb un bon nivell de

la reeducació i la reinserció social...» (art. 25.2 CE)

preparació, que estigui motivada i obtingui el reconeixement social que li correspon.

- El foment dels mecanismes que facin possible una major col·laboració i participació institucional i social amb l'activitat penitenciària, concertant l'impuls de les polítiques i programes de rehabilitació i reinserció entre els poders públics i el teixit social.
- El desplegament del Pla director d'equipaments penitenciaris amb la voluntat de modernitzar i ampliar la xarxa d'equipaments penitenciaris, tancant aquells centres que es troben obsolets per a la prestació dels serveis que necessita el nostre sistema i obrint nous equipaments per donar

una resposta correcta a factors com el creixement de la població penitenciària, els nous requeriments en el tractament de col·lectius amb perfils i problemàtiques diverses i sectors que requereixen una atenció específica com els joves, les dones i els interns d'origen estranger.

- L'aplicació contínua de plans de qualitat, avaluació i millora de la gestió dels serveis penitenciaris.
- La innovació i modernització en matèria de seguretat i noves tecnologies de tots els serveis i unitats dels centres penitenciaris i la promoció de l'accés dels interns a les noves tecnologies de la informació i de la comunicació.
- L'impuls de les reformes normatives

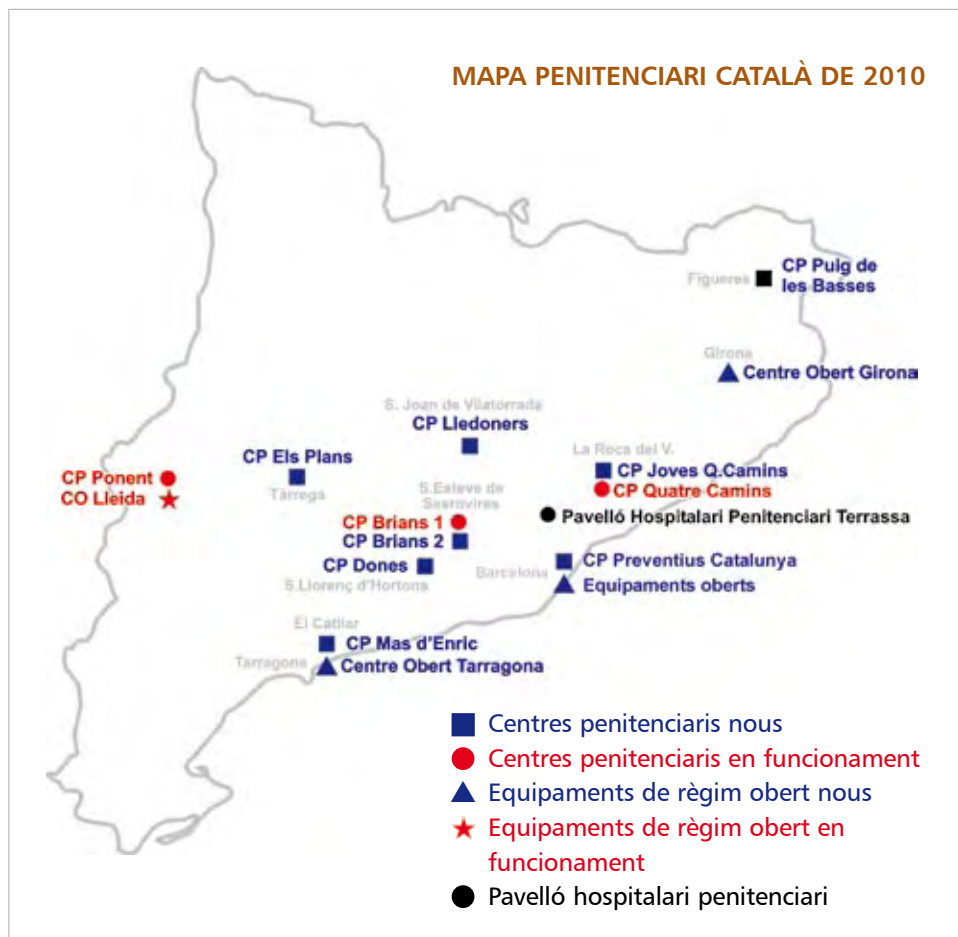
i legals necessàries per a l'adequació de les mesures d'execució penal a la realitat del nostre context social, així com el desplegament del *Reglament d'organització i funcionament dels serveis d'execució penal a Catalunya*, aprovat el setembre de 2006.

- El desplegament dels protocols internacionals adreçats a garantir el compliment de les previsions legals i, especialment, dels drets humans de les persones sotmeses a mesures limitadores de la seva llibertat.
- El foment de la transparència i la qualitat dels fluxos d'informació, comunicació i divulgació de l'activitat penitenciària, tant en l'àmbit intern de l'organització com respecte d'altres institucions i del conjunt de la ciutadania.

EL PLA D'EQUIPAMENTS PENITENCIARIS 2004-2010

El Govern de la Generalitat va aprovar l'any 2004 el Pla de renovació, substitució i millora dels equipaments penitenciaris de Catalunya, que preveu l'obertura de 8 nous centres penitenciaris i 4 centres oberts, la qual cosa suposarà la creació de 6.500 places, i el tancament de 6 centres que ja no responen als requeriments del sistema penitenciari.

Els nous centres estan més adaptats a les necessitats d'aquesta missió i s'organitzen segons la classificació dels interns (penats i preventius), el sexe i l'edat. Els nous centres penitenciaris estan situats en zones ben comunicades, properes a nuclis urbans i de forma integrada en el territori. Per altra banda, els centres oberts estaran situats en àrees urbanes per facilitar la reinserció social, laboral i familiar dels seus interns.

Catalunya disposarà el 2010 d'un total de 16 equipaments penitenciaris, a més del Pavelló Hospitalari Penitenciari de Terrassa.

UBICACIÓ DEL CENTRE PENITENCIARI BRIANS 2

El Departament de Justícia ha iniciat el desplegament del Pla d'equipaments penitenciaris 2004-2010 basat en la integració territorial i en l'accessibilitat de les instal·lacions en àrees periurbanes, en el marc d'un procés de diàleg amb el teixit polític i social del territori.

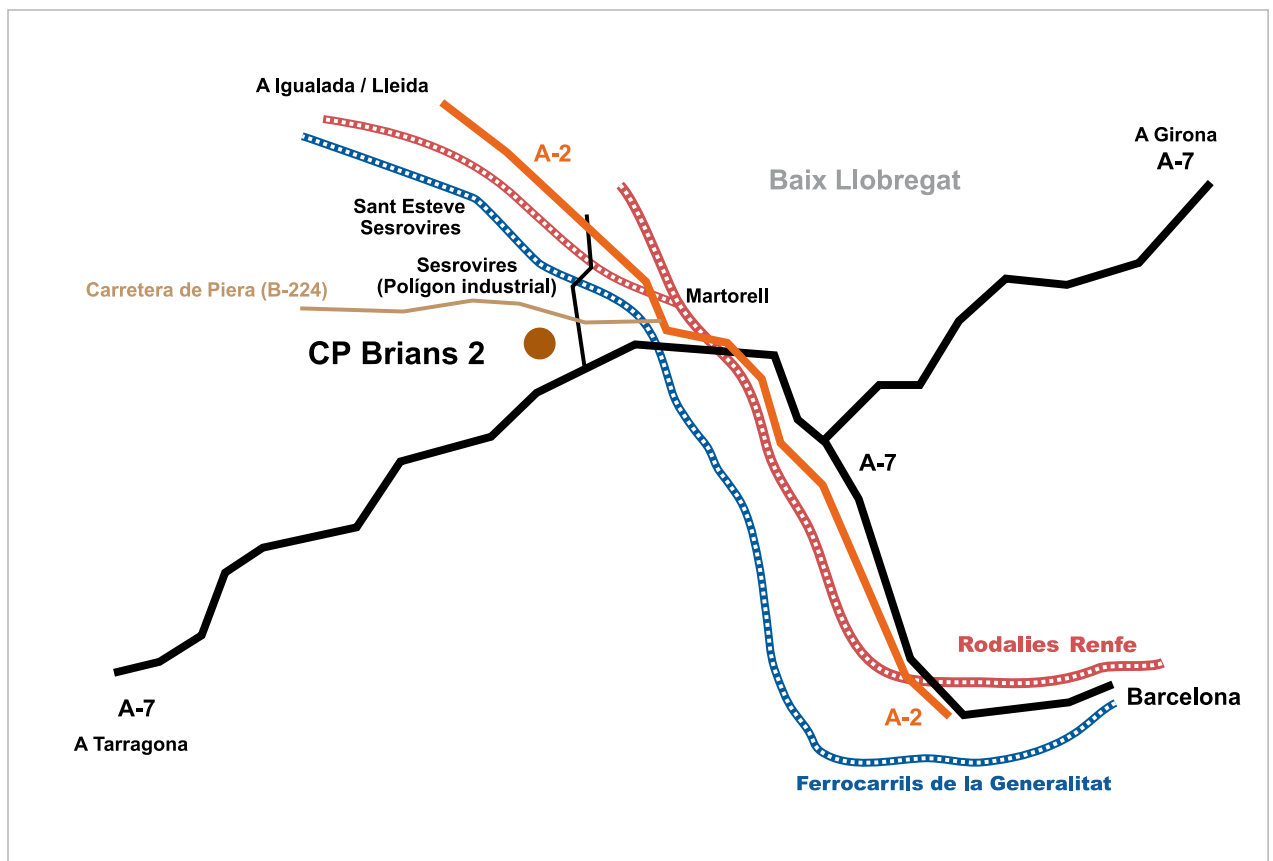
En aquest context, el Centre Penitenciari Brians 2 se situa en una zona propera a nuclis de població consolidats, però suficientment allunyada, amb una bona xarxa de comunicacions i fàcil accessibilitat, tant des de Barcelona com des de la resta de Catalunya i d'altres centres penitenciaris. L'orografia del terreny i

la proximitat d'un polígon industrial comporten que la ubicació del Centre tingui un escàs impacte paisatgístic, i al mateix temps li atorguen la necessària privacitat.

El Centre Penitenciari Brians 2 està situat al costat del Centre Penitenciari Brians 1, en el terme municipal de Sant Esteve Sesrovires, una localitat de 18,57 quilòmetres quadrats amb 6.485 habitants, situada al nord de la comarca del Baix Llobregat. Més concretament, Brians 2 se situa geogràficament en una depressió de la vall del Llobregat, a prop del polígon industrial de Sesrovires i enmig de terrenys d'ús rural i agrícola.

MAPA DE SITUACIÓ DE BRIANS 2

Aquesta zona del Baix Llobregat, situada a uns 40 quilòmetres de Barcelona, disposa de bones comunicacions. Per una banda, l'autovia A-2, l'autopista A-7 i la carretera local B-224. Per l'altra, la línia Barcelona-Igualada dels Ferrocarrils

de la Generalitat, i la línia Barcelona-Martorell-Vilafranca del Penedès, de Renfe, a més de línies regulars d'autobusos. Així mateix, el Centre Penitenciari Brians 2 està situat a prop de la ciutat de Martorell, capital de la comarca i cap de partit judicial.

**CONCEPTE I
DISSENY**

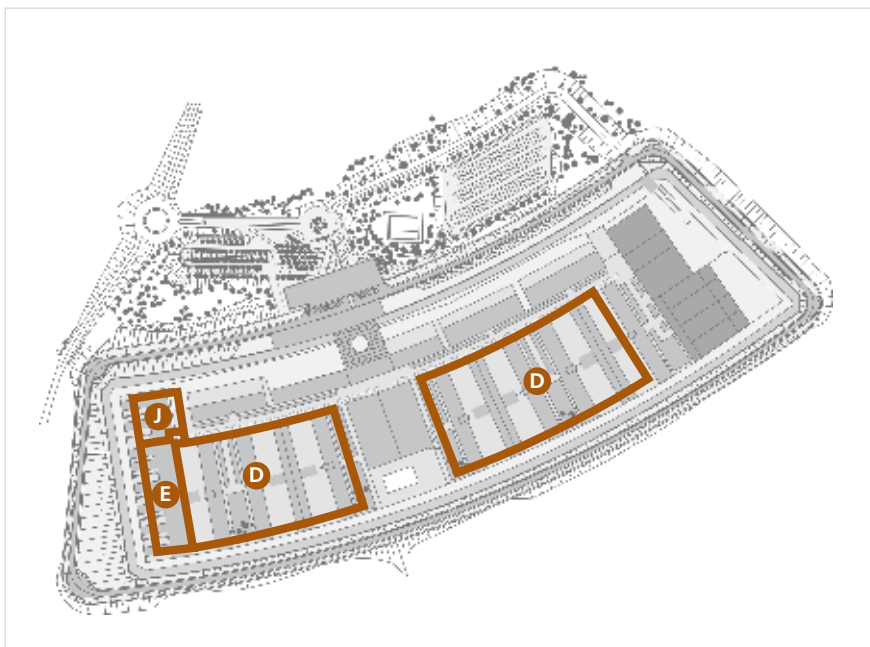
El Centre Penitenciari Brians 2, de concepció modular i polivalent, vol esdevenir un equipament modern quant a l'organització funcional, orientada, sobretot, a la relació entre els professionals i treballadors de la funció penitenciària i els interns per facilitar-ne la rehabilitació i reinserció.

La filosofia arquitectònica i funcional del Centre ha estat pensada amb l'objectiu que les persones internes disposin d'un primer espai de referència, que esdevé el conjunt del mòdul residencial i, en segon lloc, la pròpia cel·la com a espai més íntim. Per tant, aquest conjunt constitueix la unitat bàsica de vida dels interns.

Cada mòdul residencial té una capacitat de 108 places, amb la voluntat d'assolir un clima de convivència normalitzat, que eviti situacions de sobreocupació i que afavoreixi la funció rehabilitadora que ens ha estat encomanada.

D'altra banda, cal destacar l'optimització dels espais i recursos comuns, com les àrees educativa, esportiva, formativa i cultural, que han estat concebudes com a escenaris d'interrelació entre els mateixos interns i entre aquests i el personal de l'equipament. Brians 2 també es distingeix per l'amplitud dels espais i per la lluminositat.

LA VIDA QUOTIDIANA AL CENTRE

Un cop l'intern ha ingressat al Centre, l'equip de tractament li assigna el mòdul de residència on desenvolupa la seva vida quotidiana.

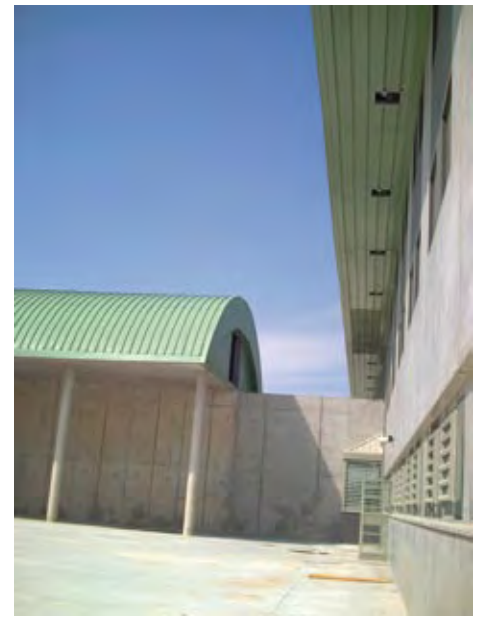
El Centre Penitenciari Brians 2 consta de 14 mòduls residencials de vida ordinària (edificis D) i cadascun té 3 plantes i 72 cel·les. Això representa un total de 1.008 cel·les amb capacitat per a 1.500 persones distribuïdes per tot el Centre Penitenciari, a més

d'altres dos mòduls per a serveis i perfils determinats: el Departament Especial de Règim Tancat (edifici E) per a penats classificats en 1r grau i el Departament Especial (edifici J), pensat bàsicament per a interns sancionats.

Per altra banda, a cada mòdul hi ha un economat amb productes bàsics per als interns, consultori mèdic, tallers ocupacionals, menjador, sala

d'estar, perruqueria, aules educatives, pati, gimnàs, pista poliesportiva i àrees enjardinades de passeig i esbarjo. És en el mateix mòdul on l'intern segueix dia a dia els plans i actuacions establertes en el seu Programa individual de tractament (PIT) per a la seva rehabilitació i reinserció així com altres possibles programes de tractament específics, com els de violència domèstica (VIDO), delictes violents (DEVI) i delictes sexuals (SAC).

La moderna concepció funcional de Brians 2 fa que cada mòdul disposi d'autonomia

suficient perquè l'intern pugui desenvolupar la seva vida quotidiana

L'ATENCIÓ SANITÀRIA I EL TRACTAMENT ESPECIALITZAT

Els serveis penitenciaris de Catalunya presten una especial atenció a la salut, tant física com mental, dels interns per garantir un procés de rehabilitació en les millors condicions higienicosanitàries. L'atenció sanitària és una constant en els programes de tractament penitenciaris, des que l'intern ingressa fins que surt en llibertat.

Brians 2 disposa d'un edifici destinat només a l'àrea mèdica i d'infermeria (edifici G1), a més dels consultoris mèdics habilitats a cada mòdul residencial.

Aquest edifici, atès per personal especialitzat, disposa de 4 habitacions individuals i 34 habitacions dobles i compta amb sala de cures i de raigs X i serveis d'urgències, medicina general,

odontologia, rehabilitació, farmàcia, laboratori, esterilització i consultes polivalents, a més d'espais preparats especialment per als residus orgànics i inorgànics.

L'atenció sanitària als centres penitenciaris s'insereix en la xarxa assistencial bàsica del Departament de Salut per garantir a la població reclusa l'accés a aquesta xarxa en igualtat de condicions que la resta de la ciutadania. En cas de necessitat, un intern del Centre Penitenciar Brians 2 podria ser traslladat per rebre atenció mèdica en hospitals de la xarxa pública situats en la seva proximitat.

Tan important com la salut física és la salut mental de la població interna. És per això que aquest Centre també disposa d'una àrea específica (edifici

G2) per a la prestació d'una atenció especialitzada orientada al tractament de problemàtiques i patologies mentals amb consultes ateses per personal especialitzat i altres serveis complementaris per als tractaments, com ara tallers d'expressió corporal o artística i tallers ocupacionals per a interns amb problemes mentals.

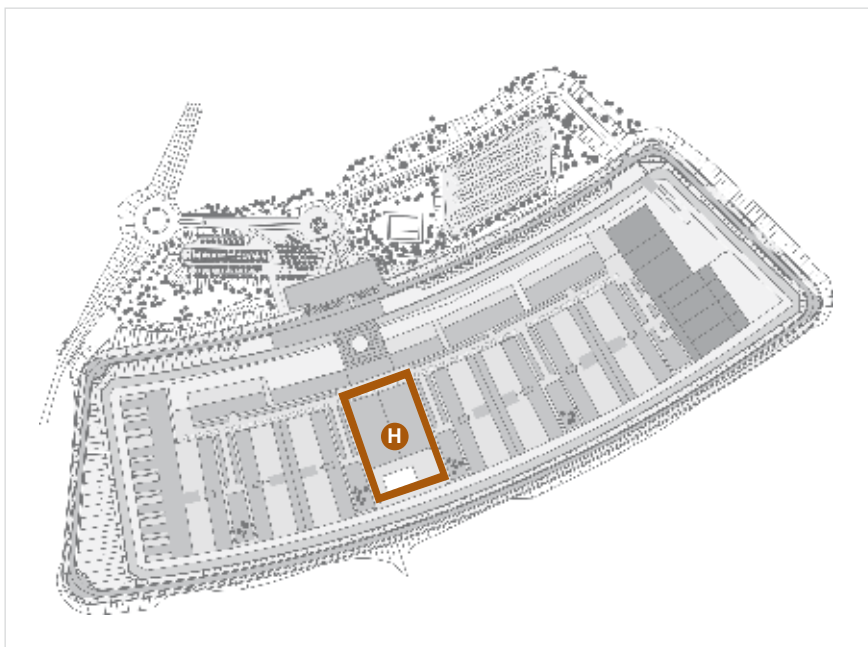
D'altra banda, Brians 2 també compta amb un Departament d'Atenció Especialitzada (DAE) (edifici F) que es constitueix com a una unitat terapèutica intramurs per a l'abordatge i tractament de les toxicomanies, dotat d'espais específics per a teràpies de suport, amb l'objectiu que l'intern amb problemes d'addiccions pugui superar-los amb el complement de medicaments dispensats de manera controlada.

Els serveis penitenciaris disposen dels recursos humans i materials necessaris per atendre qualsevol urgència mèdica i fer el seguiment de l'evolució del pacient. No obstant això, els centres estan connectats amb la xarxa pública per traslladar l'intern a un centre hospitalari si el seu estat així ho requereix. (Imatges de l'arxiu del Departament de Justícia).

Imatge dels mòduls de Brians 2 destinats a l'atenció sanitària de malalts físics i psíquics.

EDUCACIÓ, CULTURA I ESPORT

La formació educativa i cultural i la pràctica esportiva són eixos fonamentals del procés de rehabilitació de les persones sotmeses a mesures d'internament. Els serveis penitenciaris de Brians 2 posen a disposició dels interns els elements i recursos necessaris perquè adquireixin els coneixements, hàbits i habilitats per al seu desenvolupament personal, al mateix temps que es pretén fomentar la convivència tot respectant l'origen de les persones i la seva diversitat cultural. En aquests processos és rellevant el suport del Departament d'Educació.

En aquest àmbit d'actuació, els serveis que ofereix Brians 2 són:

- estudis reglats (alfabetització, ESO, universitat a distància...)
- estudis no reglats (informàtica, idiomes...)
- activitats artístiques (pintura, ceràmica, fusteria...)
- altres activitats ocupacionals (jardineria, horticultura, lectura, esport...)
- programes d'educació social (promoció i difusió cultural, societat i ciutadania, salut i qualitat de vida...)

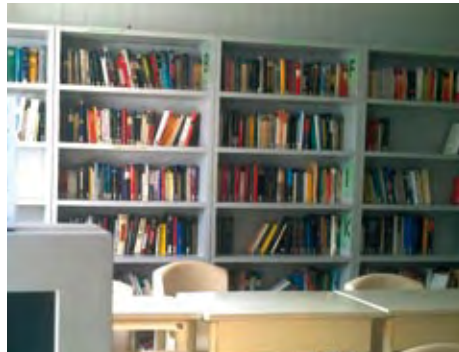
L'aplicació d'aquest conjunt de programes té l'objectiu de fomentar les relacions interpersonals, la capacitat de

comunicació i la participació per part dels interns. En aquest sentit, Brians 2 està dotat dels espais següents:

- aules per a la formació educativa
- aules d'informàtica
- aules de música
- tallers d'arts plàstiques
- auditori per a 250 persones preparat per a representacions teatrals, musicals, culturals...
- pista poliesportiva coberta
- 3 pistes de minifrontó
- gimnàs cobert
- piscina
- biblioteca central
- terrasses per a activitats de lleure
- servei mèdic propi

Els serveis penitenciaris de Brians 2 posen a disposició dels interns elements i recursos

Imatges d'arxiu
d'activitats i
d'instal·lacions
esportives, culturals i
educatives als centres
penitenciaris.

El poliesportiu i
l'auditori del Centre
Penitenciar Brians 2.

perquè adquireixin els coneixements, hàbits i habilitats per al desenvolupament personal

LA FORMACIÓ PROFESSIIONAL I EL TREBALL PRODUCTIU

La reinserció social de les persones adultes no és possible sense la seva plena integració en el món laboral. És per això que el Departament de Justícia treballa per oferir formació ocupacional i oportunitats de treball als interns.

L'objectiu és que els interns adquireixin els coneixements i habilitats necessaris per desenvolupar una professió o un ofici durant el compliment de la pena, amb la consegüent remuneració econòmica, més enllà del valor afegit que els pugui representar en el moment de la seva llibertat.

Una formació adequada a les necessitats del mercat laboral i una

experiència de treball ajuda els interns a adquirir els valors necessaris per poder cercar feina a l'acabament de la pena.

A més, la inserció laboral és un element imprescindible per reduir la reincidència, amb la qual cosa es millora la convivència social i la seguretat de tots.

Aquest àmbit d'actuació el gestiona el Centre d'Iniciatives per a la Reinserció (CIRE), que és una empresa pública del Departament de Justícia.

El CIRE té com a missió fonamental la inserció sociolaboral de les persones sota mesura judicial, oferint-los una formació adequada –formació

professional ocupacional– i uns hàbits laborals a través del treball en els tallers productius ubicats dins o fora dels centres penitenciaris –treball productiu–.

Per impulsar aquesta àrea de treball, el Departament compta amb el suport del Consell Assessor del CIRE, òrgan encarregat d'impulsar la relació amb el món empresarial, les cambres de comerç i els sindicats per a la millor consecució dels objectius d'inserció i rehabilitació social de les persones sotmeses a mesura judicial.

Brians 2 disposa d'una àrea específica (edifici I1) amb 2 aules de formació ocupacional i 4 tallers productius de 600 m² de superfície.

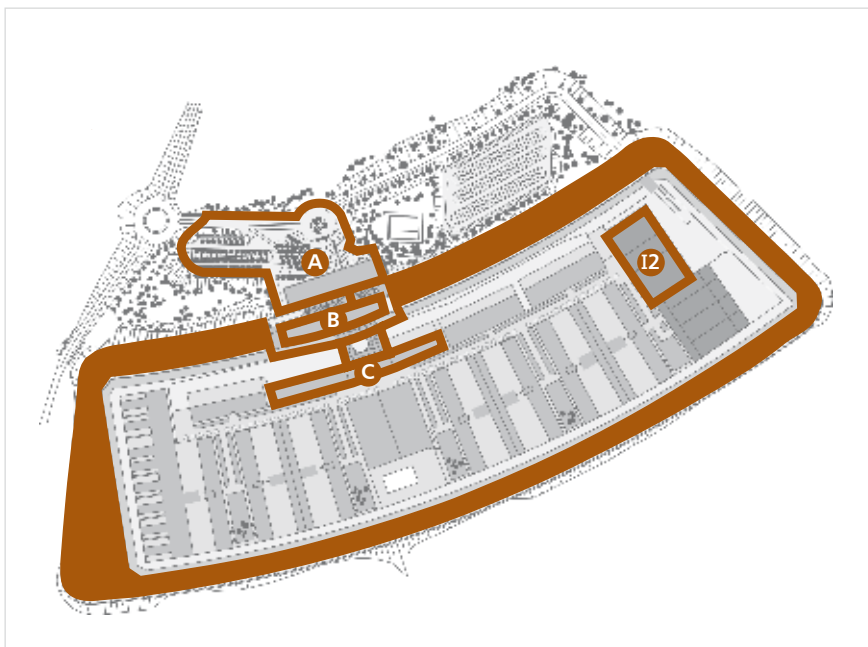

El Departament de Justícia ha creat els productes "Made in Cire", elaborats pels interns en els tallers productius dels centres penitenciaris, dins una línia de fabricació pròpia de l'empresa.

Amb aquests productes es dóna un valor afegit i un prestigi al treball productiu dels interns, perquè mostra a la societat les capacitats i habilitats adquirides després d'una formació professional adequada.

Imatges d'arxiu de l'activitat dels tallers productius als centres penitenciaris de Catalunya.

ALTRES SERVEIS I DEPENDÈNCIES DE BRIANS 2 LA SEGURETAT AL CENTRE

Brians 2 està dotat amb els més moderns sistemes de vigilància, tant estàtics com dinàmics

EDIFICI-ZONA A

L'entrada i sortida de funcionaris i visitants al Centre Penitenciari està centralitzada en un únic departament. Aquesta àrea disposa de cabina de control i d'identificació, sales d'escorcoll, despatxos d'entrevistes, sala d'espera, guarderia per a infants, cafeteria, cambres de neteja i manteniment, magatzems i recepció de paqueteria.

En aquesta via d'accés, totes les persones alienes al Centre Penitenciari hauran de ser identificades per motius de seguretat. Aquesta mateixa via d'entrada constitueix la via de sortida.

EDIFICI B

Una vegada passada la via d'accés, en aquest espai hi ha els serveis següents:

- accés de furgons i ambulàncies
- control, serveis i accés de funcionaris
- espai d'accés per a visitants
- sala d'escorcoll
- cel·les de detinguts
- vestidors de funcionaris

- sales i despatxos del cos de Mossos d'Esquadra
- despatxos de l'equip directiu del Centre i dels serveis d'administració general
- arxius del Centre

L'accés a cada edifici, departament o unitat del Centre Penitenciari disposa de cabines de control i identificació per a una major seguretat del Centre.

EDIFICI C

Àrea d'ingressos d'interns, comunicacions i comandament. En el cos central d'aquesta àrea, hi ha la zona de comandament del Centre, on destaquen els serveis de control d'accessos per a comunicacions de visitants amb interns i de control d'ingressos d'interns.

En la mateixa àrea hi ha la zona de comunicacions del Centre, amb locutoris per a familiars i amics dels interns i locutoris per a jutges i advocats, sales per a comunicacions familiars i íntimes, sales per a rodes de reconeixement i sales de videoconferències.

Per altra banda, hi ha l'àrea d'ingressos del Centre, on els interns passen els tràmits necessaris d'identificació i escorcoll. L'edifici disposa de cel·les amb una capacitat de 100 places, on els interns poden passar d'un a tres dies i són sotmesos a un procés de revisió mèdica i d'avaluació per part dels equips multidisciplinaris de professionals que proposaran el Programa individual de tractament que, d'acord amb el perfil de l'intern, serà la guia de tot el seu procés de rehabilitació durant el compliment de la condemna.

Brians 2 està dotat de moderns sistemes de vigilància, tant estàtics com dinàmics. S'ha establert un perímetre de seguretat al voltant de tot el recinte de 15 metres d'amplada, limitat per un doble mur de formigó de 6 metres d'alçada amb tres sistemes de sensorització redundants. Igualment, dotacions dels Mossos d'Esquadra vigilaran el perímetre del Centre les 24 hores del dia.

SERVEIS DE CUINA, BUGADERIA I MAGATZEMS

EDIFICI I2

Al Centre Penitenciari Brians 2 s'ha destinat un espai específic per a aquests serveis. El Departament de Justícia ha fet del servei de cuina una eina més de foment del treball productiu i la reinserció dels interns.

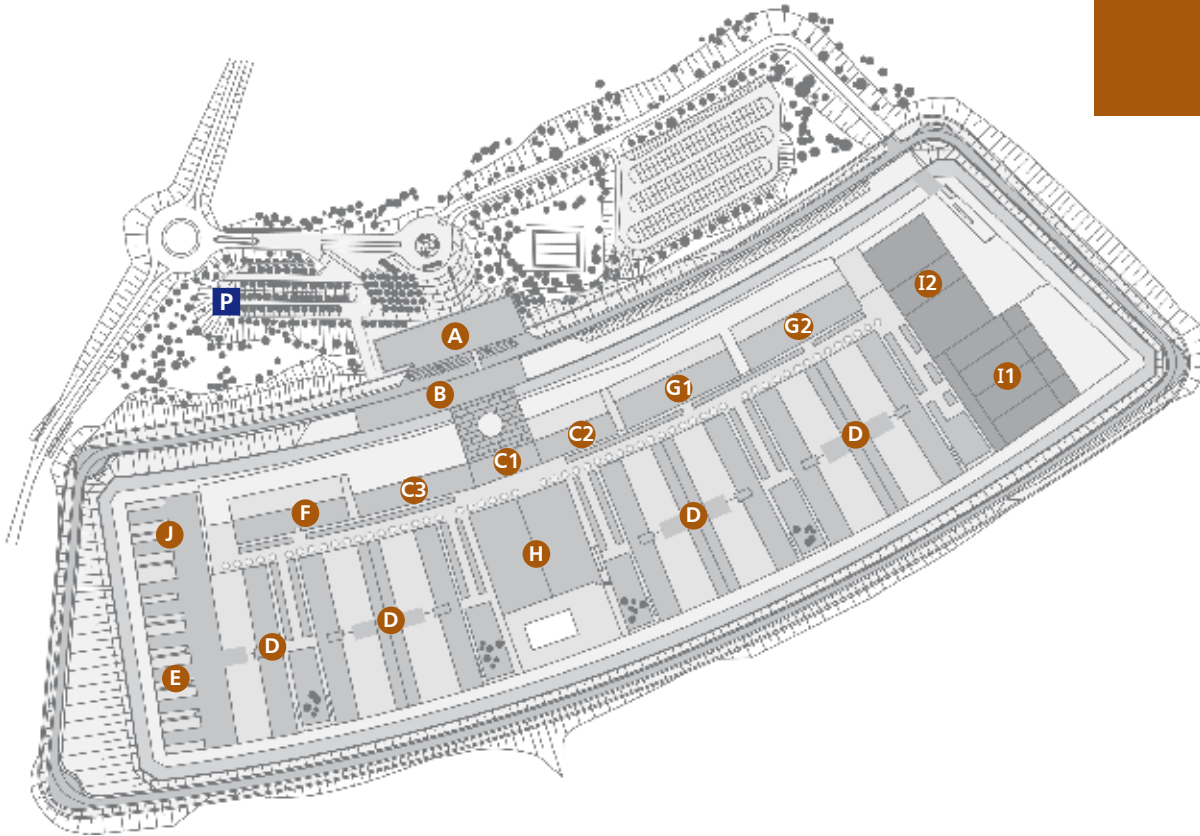

L'empresa a la qual el Departament ha adjudicat el servei incorporarà interns en el procés d'elaboració dels aliments que se serveixen al Centre Penitenciari, en el marc d'un pla d'ocupació, formació i inserció sociolaboral específic.

Imatge d'arxiu del
servei de cuina d'un
centre penitenciari.

UN COP D'ULL A BRIANS 2

A Accessos principals al Centre Penitenciari

B Direcció, administració i cos de guàrdia

C Ingressos, comunicacions i comandament:

C1 Comandament del Centre

C2 Ingressos

C3 Comunicacions

D Mòduls residencials (14 mòduls residencials de 72 cel·les cadascun)

E Departament Especial de Règim Tancat (DERT)

F Departament d'Atenció Especialitzada (DAE)

G Infermeria:

G1 Malalts físics

G2 Salut mental

H Àrea educativa, esportiva i cultural (biblioteca, sala d'actes, aules...)

I Tallers i altres serveis:

I1 Tallers productius

I2 Bugaderia, cuina i magatzems

J Departament Especial (DE)

FITXA TÈCNICA DEL CENTRE

• Superfície construïda	110.000 m ²
• Ocupació	14 ha
• Capacitat total	1.500 places
• 14 mòduls residencials de 72 cel·les	1.008 cel·les
Cada un dels 14 mòduls residencials disposa de menjador, sala d'estar, economat, pati, gimnàs, perruqueria, aules d'educació d'adults, tallers de formació ocupacional i consultori mèdic	
Mòdul d'ingressos	50 cel·les
Mòdul de règim tancat	80 cel·les
Mòdul de sancionats	40 cel·les
Mòdul DAE	26 cel·les
Mòdul d'infermeria	4 habitacions individuals
	34 habitacions dobles
Mòdul salut mental	18 habitacions individuals
	20 habitacions triples
- Àrea de comunicacions
 - 40 locutoris
 - 30 sales de visites familiars
 - 30 sales de visites íntimes
 - 8 locutoris per a jutges i advocats
 - 2 sales de videoconferència
 - 2 sales per a rodes de reconeixement
 - Àrea de tallers amb 2 aules de formació ocupacional, i 4 tallers productius de 600m²
 - Àrea esportiva i cultural: amb piscina, poliesportiu cobert, gimnàs, sala d'actes per a 250 persones, biblioteca, aules i tallers d'arts plàstiques
 - Sistema de seguretat perimetral: perímetre de 15 metres d'amplada limitat per un doble mur de formigó de 6 metres d'alçada amb tres sistemes de sensorització redundants
 - Pressupost total de l'obra: 111 milions d'euros

**FITXES
TÈCNiques
DEL CENTRE I
DEL PROJECTE
DE BRIANS 2****FITXA TÈCNICA DEL PROJECTE**

- Promou: Gestió d'Infraestructures S.A. (GISA) (empresa pública de la Generalitat de Catalunya)
- Redacció del projecte i direcció d'obra: Unió Temporal d'Empreses (UTE) formada per Humbert Costas i Manuel Gómez Arquitectes; GPO i Prointec
- Direcció integrada: Projects
- Superficialia i constructora: UTE formada per Dragados, Proinosa i Construcciones PAI S.A.
- Direcció d'execució: TEC4
- Coordinador de seguretat: Applus
- Coordinador mediambiental: Ambiterr

AGRAÏMENTS

El disseny, la construcció i la posada en funcionament del Centre Penitenciarí Brians 2 no hauria estat possible sense l'esforç i la professionalitat de moltes persones dels serveis penitenciaris i d'altres àmbits del Departament de Justícia que hi han donat suport en les diferents fases del projecte.

Evolució de les obres de construcció del Centre Penitenciarí Brians 2

RESUMEN

El Departamento de Justicia de la Generalidad de Cataluña, que tiene asumidas las competencias en materia penitenciaria desde 1984, siendo la única comunidad autónoma española que las tiene transferidas, pone en funcionamiento un nuevo y moderno centro penitenciario para dar respuesta a los requerimientos que plantean los nuevos tiempos en materia de ejecución penal.

En Cataluña, la función penitenciaria se concibe como una actividad de interés público y social claramente orientada a la reeducación, rehabilitación y reinserción de personas sometidas a medidas penales que, en su mayoría, responden a perfiles de población con mayor riesgo de exclusión y marginación.

El desarrollo y consolidación de una política que tiene como eje fundamental la reinserción de estas personas también debe contribuir al fortalecimiento del Estado del bienestar y a la consecución de una sociedad más justa, cohesionada, respetuosa con las libertades de la personas y, al mismo tiempo, más segura.

Los pilares sobre los que asienta esta política son:

- La generalización, especialización, individualización y cualificación de los programas de intervención para favorecer la rehabilitación y la

reinserción sociolaboral.

- El desarrollo de las diferentes modalidades de cumplimiento de la pena en la comunidad.
- La potenciación de las políticas de recursos humanos y su compromiso con la misión, valores, principios y objetivos de la política de ejecución penal.
- El fomento de mecanismos que hagan posible una mayor colaboración y participación institucional y social con la actividad penitenciaria.
- El despliegue del Plan director de equipamientos penitenciarios aprobado en 2004 y cuyo horizonte es 2010, con la apertura de 8 nuevas prisiones y 4 centros abiertos, que implicarán la creación de 6.500 nuevas plazas, y el cierre de 6 centros penitenciarios que ya no reúnen las condiciones de vida y de trabajo necesarias.
- La aplicación de planes de calidad y de evaluación y mejora continua de la gestión penitenciaria.
- La innovación y modernización en materia de seguridad y nuevas tecnologías y el fomento del acceso de los internos a las nuevas tecnologías de la información.
- El impulso de propuestas normativas y legales necesarias para adecuar la ejecución penal a la realidad de nuestro tiempo y país.
- El despliegue de los protocolos internacionales (ONU, Consejo de Europa...) dirigidos a garantizar el respeto a la ley y a los derechos

humanos de personas privadas de libertad.

- El fomento de la transparencia y la calidad de los flujos de información, comunicación y difusión de la actividad penitenciaria.

El Centro Penitenciario Brians 2, de concepción modular y polivalente, pretende ser un equipamiento moderno en cuanto a su organización funcional, orientada, sobre todo, a la interrelación entre los internos y los profesionales que deben conducir sus procesos de rehabilitación.

Destinado al cumplimiento de penas para hombres y con capacidad para 1.500 plazas, Brians 2 se ubica e integra en un entorno natural próximo a un núcleo habitado consolidado (el municipio de Sant Esteve Sesrovires), situado a unos 40 kilómetros de Barcelona, y dotado de buenas comunicaciones.

Dos conceptos destacan en cuanto a la filosofía arquitectónica y funcional del Centro. Sus ocupantes podrán disponer de un espacio que corresponderá a su entorno de vida privada y en el que el módulo, en primera instancia, y la celda, en un ámbito más íntimo, constituyen las unidades básicas de la vida de los internos.

A la función rehabilitadora de los internos y a la generación de un buen clima convivencial contribuirá el hecho

de que los módulos residenciales tienen una capacidad máxima, de manera que cada celda puede ser ocupada, como máximo, por dos personas.

Por otra parte, destaca la optimización de los espacios y recursos comunes, como las áreas educativa, deportiva, cultural y formativa, pensadas como escenarios de la interrelación entre los ocupantes del Centro, sean internos o trabajadores.

Brians 2 también se distingue por la amplitud de sus espacios, su luminosidad y el contacto de los edificios y los espacios al aire libre, pese a los muros que la rodean por motivos de seguridad. El Centro cuenta con amplias calles, ramblas y patios donde el interno puede hacer vida social y, a la vez, constituyen elementos de separación para dotar a cada módulo de la autonomía y privacidad necesarias.

El objetivo es generar, en un mismo ambiente, diversas atmósferas a partir de una gran variedad de espacios que no causen sensación de monotonía.

Al mismo tiempo, el nuevo centro pretende abrirse a la sociedad para convertirse en escenario de experiencias y actividades compartidas entre la población reclusa y los miembros de las comunidades más próximas, que deben ver el equipamiento como un servicio de interés público más.

CARACTERÍSTICAS BÁSICAS DE BRIANS 2

El equipamiento, cuyo presupuesto total ha sido de 111 millones de euros, cuenta con una superficie construida de 110.000 m² sobre una extensión de 14 hectáreas, en el término municipal de Sant Esteve Sesrovires, junto a un polígono industrial cuyos accesos y servicios básicos de abastecimiento son aprovechados para la instalación.

Las principales unidades y servicios del centro son:

- 14 módulos residenciales con 72 celdas (1.008 celdas en total). Cada uno de los 14 módulos dispone de comedor, sala de estar, economato, patio, gimnasio, peluquería, aulas de educación de adultos, talleres de formación ocupacional y consultorio médico.
- Un módulo de ingresos, con 50 celdas.
- Un Departamento Especial de Régimen Cerrado, con 80 celdas.
- Un Departamento Especial para el cumplimiento de sanciones, con 40 celdas.
- Un Departamento de Atención Especializada para el tratamiento de las toxicomanías, con 26 celdas.
- Un módulo de enfermería, con los servicios médicos básicos, con 4 habitaciones individuales y 34 habitaciones dobles.
- Un módulo de salud mental, con 18 habitaciones individuales y 20 habitaciones triples.

- Un área de comunicaciones con 40 locutorios, 30 salas de visitas familiares y otras 30 de visitas íntimas, 8 locutorios para jueces y abogados, 2 salas de videoconferencia y 2 salas para ruedas de reconocimiento.
- Un área de formación profesional y trabajo productivo, con 2 aulas para formación y 4 talleres productivos de 600 metros cuadrados, que gestionará el Centro de Iniciativas para la Reinserción (CIRE), empresa pública del Departamento de Justicia. Destaca, en este ámbito de actuación, que el servicio de restauración del Centro se convertirá también en un elemento más de reinserción sociolaboral, ya que la empresa que se hace cargo de la prestación incorporará a internos al trabajo propio de la cocina de la prisión.
- Un área deportiva y cultural con piscina, polideportivo cubierto, gimnasio, salón de actos para 250 personas, biblioteca, aulas y talleres de artes plásticas.

En cuanto al sistema de seguridad perimetral del equipamiento, destacar la creación de un perímetro de 15 metros de ancho limitado por un doble muro de hormigón de 6 metros de altura, con tres sistemas de sensorización redundantes. Además, dotaciones de la policía autonómica catalana reforzarán la vigilancia en el perímetro del Centro con servicios y patrullas las 24 horas del día.

SUMMARY

The Ministry of Justice of the Government of Catalonia, which has had responsibility for penitentiary affairs since 1984 (the only Spanish Autonomous Community to which these responsibilities have been devolved), is opening a new, modern prison to meet present-day needs for the serving of sentences.

In Catalonia, the operation of prisons is seen as an activity in the public interest and in that of society, oriented towards the re-education, rehabilitation and return to society of individuals subjected to penal measures, the majority of whom belong to sectors of the population in greatest risk of exclusion and marginalization.

The implementation and consolidation of a policy whose fundamental aim is to return these people to society must also contribute to the strengthening of the Welfare State and the achievement of a society that is more just, more cohesive, more respectful of individual liberties and, at the same time, more secure.

The pillars on which this policy is based are:

- The generalisation, diversification, specialisation, individualization and validation of programmes of intervention to promote

rehabilitation and return to work and society.

- The development of different ways of serving sentences in the community.
- The bolstering of human resources policies and their commitment to the mission, values, principles and aims of imprisonment.
- The fostering of mechanisms that make it possible for there to be greater collaboration and participation in the activities of prisons by public bodies and society.
- The implementation of the Master Plan for penitentiary facilities, which was approved in 2004 and looks as far ahead as 2010, with the opening of eight new prisons and four open centres, involving the creation of 6,500 new places, and the closure of six facilities which no longer provide the necessary conditions for life and work.
- The application of quality and evaluation plans and the continual improvement of prison administration.
- Innovation and modernization in matters of security and new technology, as well as access for inmates to the new information technologies.
- The adoption of the legal and normative proposals that are needed make the serving of sentences fit the reality of our times and our country.
- The implementation of the international protocols (UN, Council

of Europe, etc.) which aim to ensure respect for the law and for the human rights of those who are deprived of their liberty.

- The promotion of transparency and quality in information flows, communication and the dissemination of penitentiary activity.

Brians 2 Prison is designed according to a modular, polyvalent concept to be a modern facility in terms of its functional organization, oriented, above all, to the relationships between inmates and the professional staff who must facilitate their process of rehabilitation.

The prison, which has space for 1,500 men, stands in a natural environment close to an established urban community (the town of Sant Esteve Sesrovires), some 40 kilometres from Barcelona, with good communications. Two concepts stand out with respect to the facility's architectural and functional philosophy. Its occupants will have a space which will be the setting of their private lives, in which the module, in the first instance, and the cell, with more intimacy, will constitute the basic units.

The rehabilitation of the inmates and the creation of a good atmosphere for general relations will be assisted by the fact that the residential modules have

a maximum capacity, so that each cell can be occupied by, at the most, two people.

A further notable factor is the optimization of communal spaces and resources, such as those for education, sport, culture and training, which have been designed as settings for relationships between the occupants of the prison, whether they be inmates or staff.

Brians 2 also stands out for the scale of its spaces, its lightness and the contact of the buildings and uncovered areas with the open air, in spite of the walls that surround it for security reasons. The establishment has broad streets, avenues and courtyards in which the inmates play out their social relationships and which, at the same time, form separating elements to give each model the necessary autonomy and privacy. The aim is to create, within the same environment, different atmospheres on the basis of a large variety of spaces that do not cause a feeling of monotony. At the same time, the new facility aims to be open to society to make it a setting for experiences and activities that are shared between the inmates and members of the nearby communities, who should see the establishment as just one more service in the public interest.

BASIC CHARACTERISTICS OF BRIANS 2

The facility, whose total budget was € 111 million, occupies a built area of 110,000 square metres on a 14 hectare site in the municipality of Sant Esteve Sesrovires, adjacent to an industrial estate, of whose accesses and basic services it takes advantage.

The facility's main units and services are:

- 14 residential modules with 72 cells each (1,008 cells in total). Each of the 14 modules has a dining room, day room, prison shop, courtyard, gymnasium, hairdresser, classrooms for adult education, industrial training workshops and a medical centre.
- A reception module, with 50 cells.
- A Special Closed-Regime department, with 80 cells.
- A Special Department for sanctioned inmates, with 40 cells.
- A Special Attention Department for the treatment of drug addiction, with 26 cells.
- An infirmary module, able to provide basic medical services, with 4 individual rooms and 34 double rooms.
- A mental health module, with 18 individual rooms and 20 triple rooms.
- A communication area with 40

conversation booths, 30 rooms for family visits and another 30 for intimate visits, 8 conversation booths for judges and lawyers, 2 videoconference rooms and 2 rooms for identity parades.

- An area for industrial training and productive work, with 2 classrooms for training and 4 production workshops of 600 square metres, which will be managed by the Centre d'Iniciatives per a la Reinserció (CIRE – Centre for Rehabilitation Initiatives), a public company under the Ministry of Justice. It is worth noting in this respect that prison's catering service will also be a factor assisting rehabilitation, since the franchisee will employ inmates in the kitchens.
- A sport and cultural area with swimming pool, covered sports hall, gymnasium, auditorium for 250 people, library, and classrooms and studios for the fine arts.

As for the unit's perimeter security, a notable feature is the creation of a perimeter 15 metres wide bounded by a double wall of concrete 6 metres tall, with 3 redundant sensor systems. Furthermore, officers of the Catalan Autonomous police force will reinforce perimetral vigilance with services and patrols 24 hours a day.

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia